

Avizat la ședința departamentului „Contabilitate, Audit și Analiza Economică”, ASEM Procesul verbal nr.1 din 29.08.2018 Șef departament, dr., conf.univ. L.Lazari	Examinat la Comisia metodică a facultății „Contabilitate”, ASEM Procesul verbal nr.1 din 09.09.2018 Președintele Comisiei metodice dr., conf.univ. L.Lazari	Aprobat de Consiliul facultății „Contabilitate”, ASEM Proces verbal nr.1 din 11.09.2018 Decanul facultății dr., conf.univ. L.Grigori
--	--	---

Programa analitică (curriculumul cursului)

Denumirea cursului	Contabilitate impozitelor
Titularul cursului	Graur Anatol. dr. conf. univ., Lapițkaia Ludmila. dr. conf. univ., Curagău Natalia, dr. conf. univ.

Ciclul (<i>L-licență, M-masterat</i>)	L	Codul cursului	S.05.O.029.41	Anul	III	Semestrul	V
Nr.credite	5	Limba de instruire	Rom., rus.	Forma de evaluare finală (<i>E-examen, V-verificare</i>)			E
Ore din planul de învățământ	60	Ore studiu individual	90	Total ore pe semestru		150	

Facultatea	CON
Specialitatea	CON
Catedra	CA

Forma de studii	Numărul total de ore (pe semestru) din planul de învățământ (<i>C-curs teoretic, S-seminar, L-activități de laborator, P-proiect sau lucrări practice</i>)						Activitate individuală
	ZI	Total ore	Ore în auditoriu				
			total	din care			
		C	S	L	P		
	150	60	30	30	-	-	120

Categoria formativă a cursului (<i>F-fundamentală, G-generală, S-de specialitate, U-socio-umanistică, M – de orientare către alt domeniu</i>)	S
Categorie de opționalitate a cursului (<i>O-obligatorie, A – opțională, L-liberă alegere</i>)	O
Numărul maxim de studenți care se pot înscrie la curs	75

Condiții de acces	Obligatorii	Bazele contabilității
	Recomandate	Teorie economică, Statistica, Drept economic

Fundamentare	Această disciplină este o continuare a cursului contabilitate financiară, desfășurând particularități ale contabilității unor impozite cu o importanță majoră și care prezintă unele dificultăți specifice de calculare, administrare și contabilizare a lor. Cursul dat are ca obiectiv de a familiariza studentul cu particularitățile contabilității impozitelor și modului de întocmire a declarațiilor fiscale. Acest curs poate fi predat doar după însușirea tuturor disciplinelor de specialitate.
Obiectivele/ rezultatele învățării	Cursul de ore dat are scopul de a explica: <ul style="list-style-type: none"> rolul impozitelor și deosebirile între contabilitatea financiară și sistemul fiscal în Republica Moldova; modul de calcul, contabilizare și declarare a impozitului pe venit; definierea valorii adăugate și taxei pe valoarea adăugată și descrierea principiilor de determinare a obligațiilor fiscale aferente TVA; expunerea modului de contabilizare a TVA aferente procurărilor și livrărilor de bunuri și servicii și a modului de întocmire a Declarației privind TVA definierea accizelor, stabilirea subiecților impunerii și a bazei impozabile a acestora, calcularea și contabilizarea lor; expunerea modului de întocmire a Declarației privind accizele;

	<ul style="list-style-type: none"> • explicarea bazei impozabile, a modului de determinare și de contabilizare a taxelor vamale, a taxelor rutiere, precum și a altor impozite și taxe generale de stat; • expunerea bazei impozabile, modului de determinare și contabilizare a impozitului pe bunurile imobiliare, a impozitului funciar, a taxelor locale și taxelor pentru resursele naturale.
Finalități de studiu	<p>La finalizarea studiilor studentul va fi competent:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Să demonstreze abilități de cunoaștere, înțelegere, aplicare, analiză, sinteză, evaluare în următoarele domenii: Contabilitate, Sisteme informaționale și Fiscalitate; 2. Să demonstreze capacitatea de a aplica, transfera și combina cunoștințe și deprinderi în situații și medii de muncă diverse, în vederea realizării activităților cerute la locul de muncă, la nivel calitativ; 3. Să stabilească prioritățile zilnice în corelație cu indicațiile primite din surse autorizate; 4. Să planifice etapele activităților în succesiune logică în funcție de complexitatea lucrărilor de executat și să participe la discuții pe teme profesionale, să-și susțină punctele de vedere în mod responsabil, cu argumente pertinente și să elucideze cauzele nerealizării unor activități; 5. Să completeze documentele contabile primare corect și citeț, utilizând terminologia de specialitate și să introducă datele primare în totalitate, cu acuratețe răspunzând tuturor cerințelor programului privind sintetizarea informației, să verifice modul de întocmire/completare a documentelor conform normelor legale în vigoare, 6. Să stabilească modul de comunicare și colaborare cu grupul de lucru stabilit în concordanță cu tipul acestuia; 7. Să determine conturile corespondente în baza Planului de conturi; 8. Să întocmească formulele contabile privind elementele patrimoniale prin asocierea simbolurilor de cont, asigurându-se corectitudinea contării structurilor patrimoniale; 9. Să verifice concordanța formei și conținutului registrelor contabile cu cerințele prevăzute în actele normative în vigoare; 10. Să demonstreze cunoștințe privind conținutul documentelor primare, informația conținută în ele, corelația cu rapoartele fiscale și să posede capacitatea de elaborare și prelucrare a lor în scopul efectuării calculelor corecte privind impozitele și taxele; 11. Să demonstreze capacitatea de sistematizare a datelor contabile la elaborarea rapoartelor fiscale și a declarațiilor și în adoptarea deciziilor economice privind optimizarea presiunii fiscale la entitate. 12. Să verifice corectitudinea elaborării rapoartelor fiscale, să propună soluții în cazul constatării unor erori și să coreleze cu situațiile financiare;

<i>Conținutul cursului (materialului)</i>	<i>Denumirea temelor și întrebărilor</i>	<i>Numărul de ore</i>	<i>Inclusiv</i>	
			<i>Prelegeri</i>	<i>Lecții practice</i>
	Tema 1. Noțiuni generale privind sistemul de impozitare în Republica Moldova	4	2	2

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Caracteristici ale politicii fiscale, sistemul și principiile de impozitare în Republica Moldova 2. Reglementări naționale și internaționale în domeniul impozitării și contabilității impozitelor. 3. Conținutul economic, clasificarea și modul de impunere și percepere a impozitelor și taxelor 			
	Tema 2. Contabilitatea impozitului pe venit	20	10	10
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Caracteristica, obiectul și subiecții impunerii cu impozitul pe venit al persoanelor juridice și fizice 2. Modul de calculare, contabilizare și raportare a impozitului pe venit reținut la sursa de plată din veniturile rezidenților RM. Impozitarea persoanelor fizice. 3. Modul de calculare și contabilitatea impozitului pe venit al persoanelor juridice <ol style="list-style-type: none"> 3.1 Definiția și modul de calcul a venitului contabil, impozabil și impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător al persoanelor juridice (venituri impozabile și neimpozabile, cheltuieli deductibile și nedeductibile) 3.2 Componenta și contabilitatea datoriilor, creanțelor și cheltuielilor privind impozitul pe venit al persoanelor juridice. 3.3 Contabilitatea și impozitarea pierderilor fiscal ale persoanelor juridice 3.4 Contabilitatea și impozitarea operațiunilor cu activele de capital 3.5 Contabilitatea și impozitarea operațiunilor cu activele amortizabile (vânzări, cumpărări de active imobilizate, amortizare contabilă și fiscală) ale persoanelor juridice 4. Tipurile, modul de calcul, aplicare și contabilizare a facilităților privind impozitul pe venit al persoanelor juridice 5. Contabilitatea și impozitarea unor categorii de contribuabili: activitate profesională independentă, avocații, întreprinderile mici și mijlocii, rezidenți ai zonelor economice libere, ONC 6. Modul de calculare, contabilizare și raportare a impozitului pe venit aferent tranzacțiilor cu nerezidenții RM 7. Modul de întocmire și prezentare a Declarației cu privire la impozitul pe venit a persoanei juridice și fizice 			
	Tema 3. Contabilitatea taxei pe valoarea adăugată	12	6	6

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Caracteristica generală a taxei pe valoarea adăugată, obiectul și subiecții impunerii 2. Modul de calculare, trecere în cont și achitare a TVA. 3. Contabilitatea TVA aferentă operațiilor de procurare a mărfurilor și serviciilor pe teritoriul Republicii Moldova 4. Contabilitatea TVA aferentă operațiilor de procurare a mărfurilor și serviciilor prin import și în cadrul altor regimuri vamale 5. Contabilitatea TVA aferentă operațiilor de livrare a mărfurilor și serviciilor pe teritoriul Republicii Moldova. 6. Contabilitatea TVA aferentă operațiilor de livrare a mărfurilor și serviciilor la export și în cadrul altor regimuri vamale. Modul de restituire a taxei pe valoare adăugată. 7. Modul de întocmire și prezentare a Declarației TVA 			
	Tema 4. Contabilitatea accizelor	8	4	4
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiuni generale privind accizele, obiectul și subiecții impunerii 2. Modul de calculare, trecere în cont și achitare a accizelor 3. Contabilitatea accizelor aferente mărfurilor supuse accizelor procurate 4. Contabilitatea accizelor aferente mărfurilor supuse accizelor livrate 5. Modul de întocmire și prezentare a Declarației privind accizele 			
	Tema 5. Contabilitatea altor taxe și impozite de stat	8	4	4
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Caracteristica generală, obiectul și subiecții impunerii a altor impozite și taxe de stat: taxe vamale, taxe rutiere și altele 2. Modul de calculul, achitare și contabilitatea taxei vamale 3. Modul de calculul, achitare și contabilitatea taxelor rutiere 4. Modul de declarare a altor impozite și taxe de stat 			
	Tema 6. Contabilitatea taxelor și impozitelor locale	4	2	2
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Caracteristica generală, obiectul și subiecții impunerii a altor impozite și taxe locale 2. Modul de calculul, achitare și contabilitatea taxelor locale 3. Determinarea și contabilitatea impozitului pentru folosirea resurselor naturale 4. Modul de calculul, achitare și contabilitatea impozitului pe bunurile imobiliare 5. Modul de declarare a altor impozite și taxe locale 6. Calculul și contabilitatea contribuțiilor de asigurări sociale și primelor de asigurări medicale 			
	Tema 7. Planificarea, prognozarea și evaziunea fiscală	4	2	2

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiuni conceptuale și metode de planificare și prognozare fiscală 2. Evaziune fiscală: clasificări și efecte 3. Tipurile de încălcări fiscale și sancționarea acestora 			
	Total	60	30	30
Bibliografia minimală	<ol style="list-style-type: none"> 1. Legea contabilității nr. 113-XIII din 4 aprilie 2007. În: Monitorul Oficial nr. 90-93 din 29.06.2007. 2. Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017. În: în Monitorul Oficial Nr. 1-6 din 05.01.18 3. Codul fiscal al Republicii Moldova și legile pentru punerea în aplicare a titlurilor acestuia. În: Monitorul fiscal, ianuarie 2017, ediție specială 4. Graur A., Bucur V., Contabilitatea impozitelor, ASEM, Chișinău, 2016, 613 p., ISBN 978-9975-75-830-7 5. Practicum la Contabilitatea impozitelor. Graur A., Ratcov M., Problemar. Chișinău: ASEM, 2008 6. Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS), acceptate prin Ordinul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova nr. 109 din 19 decembrie 2008. – www.mf.gov.md. 7. Standardele Naționale de Contabilitate, aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova nr. 118 din 06.08.2013. – www.mf.gov.md. 8. Planul general de conturi contabile, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova nr. 119 din 06.08.2013. – www.mf.gov.md. 9. Contabilitate financiară. Manual /Colectiv de autori: coordonator - A. Nedeșița Chișinău: ACAP, 2003, 640 p. ISBN 9975-9702-1-4 10. Graur A., Popovici A. (coordonator), colectiv de autori Aplicații la contabilitatea financiară - II, ASEM, Chișinău 2016, 196 p., ISBN 978-9975-75-779-9. 11. Graur A., Delimitări privind tratamentul contabil și fiscal al tranzacțiilor cu nerezidenții. În: Analele ASEM, Ediția a XII-a, nr. 1, Chișinău, ASEM, 2014, pp. 329-334, ISSN: 1857-1433 12. Graur A., Bugan C., Aspecte problematice privind contabilitatea și impozitarea reducerilor de preț. În: Contabilitatea, auditul și analiza economică între conformitate, schimbare și performanță: Conferința științifică internațională, 2 aprilie 2015, Chișinău, ASEM, pp.135-139, ISBN 978-9975-75-755-3 13. Graur A., Grumeza D., Abordări privind contabilitatea operațiunilor de livrare a mărfurilor supuse accizelor. În: Economica, nr 1(95), Chișinău, ASEM, martie 2016, pp. 92-100, ISSN 1810-9136 14. Ghid practic de aplicare a Reglementărilor contabile conforme cu Directivele Europene. București, Editura CECCAR, 2010. 15. Needles Gr., Jr. B. E., Anderson H. R., Caldwell J. C. Principiile de bază ale contabilității. Chișinău: ARC, 2000. 16. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.77 din 30.01.2008, anexa 1, 2, 3 17. Regulamentul cu privire la reținerea impozitului pe venit din salariu și din alte plăți efectuate de către patron în folosul angajatului, precum și din plățile achitate în folosul persoanelor fizice care nu practică activitate de întreprinzător pentru serviciile prestate și/sau efectuarea de lucrări aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 697 din 22.08.2014 18. Regulamentul privind evidența și calcularea uzurii mijloacelor fixe în scopuri fiscale, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 289 din 14 martie 2007, cu modificările și completările ulterioare; 19. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova cu privire la limitele cheltuielilor de asigurare ale persoanelor juridice, permise ca deduceri de cheltuieli de aferente activității de întreprinzător pentru scopuri fiscale nr.484 din mai 1998 (Monitorul Oficial nr.62-65 din 09.07.98) 20. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova cu privire la modul și cuantumul de deducere a cheltuielilor neconfirmate de contribuabili documentar nr.485 din 4 mai 1998 (Monitorul Oficial nr.62-65 din 09.07.98). 			

	<p>21. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova despre aprobarea Regulamentului privind modul de calculare a obligațiilor fiscale în cazul efectuării operațiilor în valută străină nr.488 din 4 mai 1998 (Monitorul Oficial nr. 62-65 din 09.07.98).</p> <p>22. www.mf.gov.md.</p> <p>23. www.justice.md</p> <p>24. www.fisc.md</p>
--	---

Tehnologiile didactice	<ul style="list-style-type: none"> ✓ La predarea cursului forma dominantă de organizare va fi în grup. ✓ Metodele de predare-învățare vor fi: expunerea materialului și discuții. ✓ Mijloacele didactice: tabel și proiectorul. <p>În scopul aprofundării cunoștințelor vor fi utilizate studii de caz, aplicații, referate etc.</p>								
Activitatea individuală a studentului	<p>Formele lucrului individual (tema pentru acasă):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Aprofundarea și suplimentarea de cunoștințe: lucrul cu manualul, lucrul cu actele normative, cărți de referință, utilizarea tehnologiilor multimedia, a Internet –ului; ▪ Înțelegerea, consolidarea și sistematizarea cunoștințelor prin autotestare; ▪ Aplicarea cunoștințelor: rezolvarea de exerciții, studii de caz de diferite complexități; efectuarea lucrărilor practice, elaborarea prezentărilor, referatelor. ▪ Analiza materialele studiate unor situații problematice: comentarii și reflecții personale. <p>Metode de evaluare a lucrului individual:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. controlul curent la fiecare lecție practică - formele de control: discuție orală, lucrare scrisă, teste fără sau la calculator. 2. verificarea lucrului practic (aplicații practice pentru tema de acasă) – prezentarea și susținerea rezolvărilor în cadrul orelor de consultații; 								
Modalitatea evaluării finale	Evaluarea finală se efectuează prin test grilă, care conține 5 variante. Fiecare punct din fiecare varianta este evaluat diferit în funcție de complexitate, în total acumulând pe test 100 puncte. Ele cuprind definiții, selecții de variante corecte, probleme de calcul, probleme de contabilizare etc.								
Stabilirea notei finale (pondera %)	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 70%;">Două teste pe parcursul semestrului</td> <td style="text-align: right;">30%</td> </tr> <tr> <td>Activitatea individuală a studenților</td> <td style="text-align: right;">10%</td> </tr> <tr> <td>Reușita curentă (evaluarea formativă)</td> <td style="text-align: right;">20%</td> </tr> <tr> <td>Rezultatul la examen/verificare (evaluarea finală)</td> <td style="text-align: right;">40%</td> </tr> </table>	Două teste pe parcursul semestrului	30%	Activitatea individuală a studenților	10%	Reușita curentă (evaluarea formativă)	20%	Rezultatul la examen/verificare (evaluarea finală)	40%
Două teste pe parcursul semestrului	30%								
Activitatea individuală a studenților	10%								
Reușita curentă (evaluarea formativă)	20%								
Rezultatul la examen/verificare (evaluarea finală)	40%								

Timpul total (ore pe semestru) al activităților de studiu individual pretinse studentului					
1.	Descifrarea și studiul	6	8.	Pregătire prezentări orale	4
2.	Studiu după manual, suport de curs	8	9.	Pregătire examinare finală	20
3.	Studiul bibliografiei minimale indicate	5	10.	Consultații	8
4.	Documentare suplimentară în bibliotecă	4	11.	Documentare pe teren	10
5.	Activitate specificată de pregătire seminar	25	12.	Documentare pe INTERNET	16
6.	Realizare teme, referate etc.	10	13.	Alte activități	-
7.	Pregătire teste, lucrări de control	10	14.	Alte activități	-
TOTAL ore studiu individual (pe semestru) = 126					

Lucrul individual.

Tematica referatelor (eseurilor):

1. Evaluarea și recunoașterea impozitului pe venit prin prisma Standardelor Internaționale de Contabilitate
2. Modul de impozitare a tranzacțiilor în cadrul Zonelor Economice Libere
3. Particularități ale impozitării nerezidenților
4. Modul de contabilizare, calculare și impozitare a cheltuielilor privind hrana, transportul și studiilor de perfecționare a angajaților
5. Probleme ale deductibilității cheltuielilor și influența asupra venitului impozabil
6. Tipurile și modul de aplicare a facilităților fiscale
7. Taxe și impozite noi în anul 2017: probleme de calculare și administrare
8. Impozitarea sectorului justiției: aplicare și raportare
9. TVA în cadrul operațiilor de import: calculare și contabilizare a drepturilor de import-export
10. Tipurile și modul de aplicare a sancțiunilor fiscale
11. Contabilitate și fiscalitate creativă

Data completării: _____

Semnătura titularului: _____
